

fra Melhior Prlić

ČASNI BRAT LAIK, STOLAR

Dana 26. srpnja 1912. godine u Sovićima je rođen dječak koji je dan kasnije kršten pod imenom Jerko. Bio je treće od ukupno desetero djece u obitelji Ambre i Anice. Pučku školu pohađao je u Sovićima i Drinovcima te je bio prosječan učenik. Nakon školovanja završio je stolarski obrt. Suvremenici ga opisuju kao čovjeka spretnih ruku, a jedina mu je poteškoća bila ta što nije imao vlastitu radionicu, no u poslu se snalazio kako je najbolje znao. Godine 1935. u Mostaru se javio fratrima sa željom da postane časni brat. Dvije godine proveo je kao tercijar, a 1937. godine ulazi u novicijat.

fra Melhior kao stolar

fra Melhior s fratrima i pukom u svojoj radionici, stoji treći slijeva

U njegovom su rodnom kraju ovu vijest primili s čuđenjem. Fra Ferdo Vlašić svjedoči: „Tamo (u Sovićima) su mu se rugali, jer kud je takav majstor otišao u fratre.“ Koliko li je puta mnoge mladiće dočekalo nerazumijevanje bližnjih zbog svoga odlaska u fratre... Kod ljudi se obično javi neko sažalijevanje u smislu „šteta je takvog čovjeka, mogao je biti dobar majstor, mornar, obiteljski čovjek, sportaš, glazbenik, trgovac, profesor ili što već...“, pritom ne shvaćajući da se upravo u fratrima čovjek može najbolje ostvariti. Naime, kroz potpuno služenje Bogu, dotični mladić sebe daje zajednici, i fratarskoj i crkvenoj. Jedan je od takvih mladića bio i naš Jerko, odsada fra Melhior ili Melkior, kako su ga većinom zvali. Rijetko je odlazio u svoj kraj, a kada bi došao, većinom bi šutio, dok bi na upite o odlasku u fratre odgovarao da ima svoj put.

Po završetku novicijata fra Melkior odlazi u Široki Brijeg, gdje ostaje na službi do kraja svoga života. Fratri su na Širokom Brijegu imali vlastitu stolarsku radionicu u kojoj je radio Hinko Rošec i uz kojega je fra Melkior usavršavao svoj obrt. Fra Melkior ubrzo preuzima glavnu riječ u stolariji, što se može vidjeti na temelju računa koje je izdavao, kao i iz narudžbenica za drvo, brave, razne druge materijale potrebne za rad stolarije te za izdavanje dnevnica radnicima koji su mu ponekad pomagali. Zbog njega je Provincija kupila nove alate i strojeve za stolariju. U vrijeme rata imao je izričitu zapovijed od provincijala da čuva te stvari, a

fra Melhior Prlić sa suradnicima i subraćom na Širokom Brijegu, stoji u sredini

fra Hadrijan Sivrić je svjedočio da je „dobar dio alata negdje sakrio, izgleda da bi mogao biti tamo u kamenolomu, iza igrališta“. Što se dogodilo s alatom nakon rata nije nam poznato. Vjerojatno je dobar dio toga opljačkan, kao što je opljačkana i većina stvari iz samostana, konvikta i gimnazije.

Osim stolarskih poslova, fra Melkior je obavljao i razne druge poslove u samostanu i konviktu. Bio je spretni ruke pa je bio i kućni majstor za sve popravke. A kada u samostan uđeš s nekom profesijom, fratri to izuzetno cijene i podupiru brata u poslu. No isto tako, znaju biti na teret bratu jer ga razvuku za razne potrebe, i svoje i potrebe samostana i kuća u kojima su živjeli. Takva spretna braća znaju kako je to kad svatko traži malu pomoć ili uslugu, ali u zajednici koja je oko 1940. godine imala preko 200 članova, to ponekad zna stvarati velike probleme jer se ne stigne sve obaviti. Zato mu provincijal u pismu iz 1943. godine piše: „Treba priznati da Vas na sve strane razvlače raznim malim poslima, što Vas smeta u redovitom radu koji Vam je povjeren. Da Vama bude lakše, da se ne morate obazirati lievo i desno, odlučili smo, da ne primete ničije narudžbe izravno od naručitelja nego da sve primete preko p. o. fra Andrije Jelčića, samostanskoga vikara, tako da nitko, pa ni sam provincijal, ne će ništa naručivati nego sve preko p. o. vikara. Tako ćete biti u svemu mirni i bez brige“.

fra Melkior ljubitelj životinja

Istaknuo se fra Melkior i u pravim građevinskim pothvatima. Postavio je stupove za električne žice od hidrocentrale na Lištici do južnoga krila samostana. Najveći pothvat predstavljalo bi mu popraviti neki kvar na brani na hidrocentrali. Majstori koji su traženi za taj posao govorili su da ga mogu završiti tek za tri mjeseca, a fra Melkioru se nije dalo čekati, tako da je on taj posao obavio za četiri dana. U njegovu radu uvijek su mu pomagali bogoslovi (preko ljeta) ili gimnazijski đaci (ostatak godine). Svi su rado navraćali u njegovu radionicu gledati ga kako radi. Ponekad im je bilo zabranjeno posjetiti ga, no oni su te zabrane kršili i opet mu dolazili, a on ih ne bi prijavio, dopustio bi da budu s njim pod uvjetom da mu ne smetaju. Uvijek su kandidati za franjevaštvo rado odlazili do časne braće gledati što i kako rade. Zanimljiva je to veza, jer bi se oni upravo tim ljudima prvo povjeravali i s njima otvoreno razgovarali o životu u samostanu. Časna braća nisu ljudi od dugih razgovora (dok su u obvezama), ali često su imali kratke, jasne, ponekad i za zvanje spasonosne odgovore. Zbog toga i jesu cijenjeni, jer više odgovora daju vlastitim primjerom nego velikom pričom.

No koliko god fra Melkior bio vrstan u svome poslu, većina ga je ipak cijenila zbog njegove ljubavi prema molitvi i svećenicima. Mnogi svjedoče kako ga se u jednom trenutku moglo vidjeti u habitu u kapelici kako moli, a već u drugome trenutku on je bio u svome radnome odijelu u stolariji. U stolariji je imao dnevni

red na zidu, tako da ne bi propustio zajedničke molitvene točke. Fra Melkior je bio svjestan da, ako mu u rad ne bude utkana i molitva, njegov redovnički život neće imati smisao. Nemati odnos s Bogom u franjevaštvu je najveći promašaj, ma kako dobri bili u bilo kojem poslu. Najdraža mu je molitva bila krunica, a za svečane je zavjete dobio krunicu koju je blagoslovio papa Pio XII. Nesumnjivo najveći poklon za jednoga molitelja.

Cijelo vrijeme Drugoga svjetskog rata fra Melkior je proveo u svojoj radionici. Bio je veza između fratara kada je Široki Brijeg bio pod opsadom. Redovito je obilazio fratre u samostanu i mlinici, gdje je bila hidrocentrala. Kada je zapaljena zgrada gimnazije, on ju je gasio uz pomoć sjemeništara. Oni su mu donosili kante s vodom, a on je uspješno ugasio požar.

Partizani su ga uhvatili kada se s još sedmoricom braće iz mlinice vratio na Brijeg, te su ih odveli prema Splitu. On, fra Zdenko Zubac i fra Julijan Kožul odvojeni su od ostalih fratara te su iz Imotskoga upućeni prema Zagvozdu. Nije im bilo suđeno, ali su zato, prema svjedočanstvima mještana, cijelu noć bili mučeni. Fra Melkior je ubijen metkom u potiljak. Bio je svezanih ruku. Njegovo tijelo i tjelesa ostalih pobijenih na tome mjestu lokalni mještani nisu ubacili u obližnju jamu nego su ih pokopali. U Zagvozdu je ostalo živo sjećanje na ubijena tri fratra. To sjećanje je pomoglo da se tijela pronađu i ekshumiraju 6. travnja 2005., a kasnije su i identificirani DNK analizom. Fra Melkior je prvi fratar identificiran tom metodom, a analizom njegovih kostiju utvrđeno je da je mučen i ubijen. Uz njega su pronađeni olovka i krunica. Pokopan je (zajedno s fra Zdenkom i fra Julijanom) 9. listopada 2007. u grobnici mučenika u širokobriješkoj crkvi.

Zanimljivo je usporediti fra Melhiorov život sa Isusovim. Obojica su bili stolari, obojica trn u oku vlastima i bez krivice pogubljeni iz političkih razloga. Fra Melkior je svojim primjerom nasljedovao Krista, i u životu i u smrti, a i Isus i fra Melkior su mučeni i ubijeni u 33. godini života. Neka mu On bude nagrada za nasljedovanje, a fra Melkior primjer nama u nasljedovanju Krista.

Gospodine, našem si bratu fra Melhioru dao mnoge darove. On se za života marljivim radom i ustrajnom molitvom trudio ispuniti tvoju svetu volju. Na kraju je kao nagradu primio vijenac mučeničke smrti. Udijeli i nama snagu i volju da se za života ostvarujemo kroz darove, rad i molitvu, te da budemo poput našeg brata spremni predati cijeli svoj život za Tebe. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

fra Antonio Petric

SLUGA BOŽJI FRA ANDRIJA TOPIĆ I 49 BRAĆE

SVJEDOCI VJERE

Zagreb, 2026.